

Rahastanud Euroopa Liit
NextGenerationEU

Eesti
tuleviku heaks

Riigilaevastiku juhtimis- ja kontrollisüsteemi audit

Audit nr RRF-3/2024

Lõpparuanne (Riigilaevastik)

15/11/2024

RAHANDUSMINISTEERIUM

Auditi lõpparuanne edastatakse:

Hr Andres Laasma, Riigilaevastik, peadirektor

Hr Urmo Merila, Riigi Tugiteenuste Keskus, peadirektori asetäitja

Pr Siret Soonsein, Riigi Tugiteenuste Keskus, koordineeriv asutus

Pr Triin Tomingas, Rahandusministeerium

LÜHIÜLEVAADE

Auditi eesmärk oli hinnata Riigilaevastiku kui toetuse saaja taaste- ja vastupidavusrahastu administreerimisega seotud juhtimis- ja kontrollisüsteemi (edaspidi JKS) vastavust Euroopa Liidu finantshuvide kaitse neljale põhimõttele (meetmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja topeltrahastamise riskidega tegelemiseks).

Hinnangu andmisel Riigilaevastiku JKS-ile tuginesid Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonna (edaspidi FKO) audiitorid toimingute käigus kogutud tõendusmaterjalidele ja auditi tulemusena tehtud tähelepanekutele.

KOKKUVÕTE AUDITI TULEMUSTEST

Auditi tulemusena jõudsid audiitorid järeldusele, et Riigilaevastiku kui toetuse saaja JKS on täielik (I kategooria¹). Põhinõudele antud hinnangud on toodud aruande B-osas ning hinnangute koondtabel aruande lisas 1.

Auditi käigus tehti Riigilaevastikule parimate praktikate soovitusel.

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse 2021/241 artikli 22 ja Vabariigi valitsuse määruse 29.11.2021 nr 108 § 4 alusel on Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonnal õigus auditeerida taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamisega seotud asutuste juhtimis- ja kontrollisüsteeme. Riigilaevastik kui toetuse saaja peab võimaldama auditi tegemist ning osutama selleks igakülgset abi.

Eelnevast tulenevalt järeldavad audiitorid, et kõik auditi käigus esitatud andmed ning muu suuline ja kirjalik teave kajastavad JKS-i korrektset ja tegelikkusele vastavalt ning on piisavad auditi eesmärgis toodud hinnangu andmiseks. Täiendava, audiitoritele mitteesitatud / mitteteadaoleva informatsiooni korral oleksid audiitorite järeldused võinud olla teistsugused.

Audit on läbi viidud vastavuses rahvusvaheliste siseauditeerimise kutsetegevuse standarditega.

Auditi lõpparuanne avalikustatakse Rahandusministeeriumi koduleheküljel.

Auditi töörühm tänab Riigilaevastiku töotajaid meeldiva koostöö ja osutatud abi eest auditi läbiviimisel.

Kinnitame lõpparuande seitsmel (7) leheküljel.

Auditi eest vastutav isik:

(allkirjastatud digitaalselt)

Mart Pechter

Finantskontrolli osakonna

II auditi talituse juhataja

Auditi juht:

(allkirjastatud digitaalselt)

Eliina Tüvi

Finantskontrolli osakonna

I auditi talituse juhtivaudiitor

¹ I kategooria – JKS on täielik;

II kategooria – JKS on täielik, kuid mõningad parandused on vajalikud;

III kategooria – JKS on osaliselt täielik, mistõttu on olulised parandused vajalikud;

IV kategooria – JKS ei ole olulises osas täielik.

SISUKORD

LÜHIÜLEVAADE	2
SISUKORD	3
A - OSA	4
1. KOKKUVÕTE AUDITI LÄBIVIIMISEST	4
2. VALIMI MOODUSTAMISE METOODIKA	4
3. TAUSTINFO	5
B-OSA	6
TÄHELEPANEKUD	6
<i>Parimate praktikate soovitused:</i>	6
LISA 1 – KOONDHINNANG AUDITEERITAVA ASUTUSE JKS-ILE	7

A - OSA

1. Kokkuvõtte auditi läbiviimisest

Vabariigi valitsuse määruse 29.11.2021 nr 108 § 4 alusel ja FKO 2024. aasta tööplaani kohaselt viis FKO läbi JKS auditi Riigilaevastikus kui toetuse saajas.

Audit toimus ajavahemikul 25.09.2024. a kuni 15.11.2024. a. Auditi töörühma kuulus FKO I auditi talituse juhtivaudiitor Eliina Tüvi (auditi juht). Auditi eest vastutav isik on FKO II auditi talituse juhataja Mart Pechter.

Auditi tulemusena annab FKO hinnangu Riigilaevastiku kui toetuse saaja JKS vastavusele Euroopa Liidu finantshuvide kaitse neljale põhimõttele (meetmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja topeltrahastamise riskidega tegelemiseks).

Hinnangu andmiseks analüüsiti lähtuvalt auditi ulatusest Riigilaevastiku JKS-i vastavust põhinoodele nr 2: Euroopa Liidu finantshuvide kaitse nelja põhimõtte (meetmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja topeltrahastamise riskidega tegelemiseks) efektiivne rakendamine.

Auditi läbiviimisel tugineti muuhulgas järgmistele Riigilaevastikus kasutusel olevatele dokumentidele:

- Riskijuhtimise protsessi kirjeldus;
- Töökorralduse reeglid;
- Mittevastavuste menetlemine;
- Hankekord;
- Kliimaministeeriumi valitsemisala raamatupidamise sise-eeskiri;
- KeM valitsemisala ametiisikute eetilise käitumise ja korruptsiooniohtlikes olukordades käitumise juhis (uuendamisel);
- Riskide hindamise koondtabel ja projekti põhine riskide hindamine;
- Investeerimisprojekti „MULTIFUNKTSIONAALNE TÖÖLAEV“ rahastamisleping.

Auditi eesmärgi saavutamiseks viisid audiitorid läbi järgmisi auditi toiminguid:

- hinnati Riigilaevastiku JKS-i vastavust koordineeriva asutuse ja Euroopa Komisjoni koostatud juhendmaterjalidele;
- hinnati huvide konflikti vältimist läbi seoste kontrollimise hankes 264791;
- vesteldi Riigilaevastiku töötajatega eesmärgiga täpsustada protseduure ning töötajate ülesandeid;
- hinnati täiendavaid tõendusmaterjale põhinoodele vastavuse hindamiseks.

Auditi läbiviimisel lähtuti üldistest süsteemiauditi metoodikatest ning taaste- ja vastupidavusrahastu (RRF) auditi strateegiast.

2. Valimi moodustamise metoodika

Auditi käigus valimit ei kasutatud.

3. Taustinfo

Euroopa Parlamendi ja Nõukogu määruse 2021/241 artikli 22 ja Vabariigi valitsuse määruse 29.11.2021 nr 108 § 4 alusel on Rahandusministeeriumi finantskontrolli osakonnal õigus auditeerida taaste- ja vastupidavusrahastu rakendamise seotud asutuste juhtimis- ja kontrollisüsteeme.

Riigilaevastik on toetuse saaja taastekava komponendi nr 5 „Säästlik transport“ investeeringu nr 5.2a „Multifunktsionaalne töölaev“ (SFOS projekti nr 20.5.01.23-0054) elluviimisel, millega on seotud neljanda maksetaotluse versta-post nr EE-C[E]-I[5-2-a.5-2-a]-M[84a]. Varem seda investeeringut auditeeritud ei ole.

Riigilaevastik on Kliimaministeeriumi hallatav riigiasutus. Riigilaevastiku peamine tegevusvaldkond on Riigilaevastiku pädevuses olevate ülesannete täitmine riigi veesõidukite, välja arvatud Kaitseväe ja Kaitseliidu veesõidukite registris olevad veesõidukid, ja navigatsioonimärgistuse haldamisel ning lootsiteenuse osutamisel. Riigilaevastik täidab ülesandeid põhimäärusega ning teiste õigusaktidega sätestatud ulatuses.

Põhimääruse järgi on Riigilaevastiku ülesanded:

- 1) Keskkonnaameti, Politsei- ja Piirivalveameti, Päästeameti ja Transpordiameti veealal täidetavate ülesannete täitmiseks vajalike Riigilaevastiku hallatavate veesõidukite kasutamise võimaldamine;
- 2) punktis 1 nimetatud veesõidukite tehnilise juhtimise ja kokkuleppel punktis 1 nimetatud asutustega meeskonna juhtimise teenuse osutamine;
- 3) punktis 1 nimetatud veesõidukite üleriigiline arendamine, hankimine ja nende kasutamise planeerimine koostöös punktis 1 nimetatud asutustega ning vajaduse korral teiste asutustega;
- 4) riigile kuuluvate parvlaevade, mille suhtes Riigilaevastik täidab riigivara valitsema volitatud asutuse ülesandeid, avaliku teenindamise kohustuse alusel liinivedu teostavale vedajale kasutusse andmine ning nende parvlaevade üleriigiline arendamine ja hankimine koostöös liinivedu korraldava pädeva asutuse ja Kliimaministeeriumiga;
- 5) lootsiteenuse osutamine;
- 6) jäämurdetööde teostamine õigusaktides sätestatud ulatuses;
- 7) üldkasutataval veeteel püsimärkide tulede ja ujumärkide haldamine õigusaktides sätestatud ulatuses;
- 8) piiriveekogudel ujuvate piirimärkide paigaldamine, hooldamine, haldamine ja arendamine;
- 9) integreeritud seireplatvormide võrgustiku arendamine;
- 10) rohe-, keskkonnahoidlike ja keskkonnakahju vältimisele suunatud ning uudsete tehnoloogiate kasutuselevõtmine;
- 11) satelliitidel põhinevate asukoha määramissüsteemi diferentsiaalsüsteemide ja maapõhiste keskline raadionavigatsioonisüsteemide hooldamine, haldamine ja arendamine;
- 12) riigi veesõidukite, välja arvatud Kaitseväe ja Kaitseliidu veesõidukite registris olevate veesõidukite, arengukava väljatöötamine;
- 13) Riigilaevastiku peetavate sadamate haldamine ja arendamine;
- 14) muudest õigusaktidest tulenevad või ministeeriumi antud ülesanded.

B-OSA

TÄHELEPANEKUD

Põhinõue 2 – Euroopa Liidu finantshuvide kaitse nelja põhimõtte (meetmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja topeltrahastamise riskidega tegelemiseks) efektiivne rakendamine

Audiitorite hinnangul on Riigilaevastik olulises osas taganud oma JKS-i vastavuse Euroopa Liidu finantshuvide kaitse neljale põhimõttele (I kategooria – JKS on täielik). Tehti mõned parima praktika soovitused süsteemi parendamiseks.

Parimate praktikate soovitused:

Riigilaevastik loodi alates 01.01.2023.a. Tegemist on uue organisatsiooniga, kus alles luuakse ja täiendatakse juhtimis- ja kontrollisüsteemi. Tagamaks taaste ja vastupidavusrahastu eesmärgipärase ja õiglase kasutamise teevad audiitorid seetõttu süsteemide parendamiseks järgmised parima praktika soovitused:

- Riigilaevastik on hinnanud projekti tasandil korruptsiooniga seotud riske ja toonud välja ka maandamistegevused. Justiitsministeerium on väljatöötanud juhendmaterjali „[Korruptsiooni ja huvide konflikti riskide hindamine](#)“ (2024). Soovitame selle põhjal üle vaadata asutuse riskide hindamine (nii asutuse ülene kui ka projekti põhine) ja vajadusel kaasata riskide hindamisse korruptsiooni ja huvide konflikti riskide detailsem hindamine.
- Riigilaevastikul on pettuse, korruptsiooni ja huvide konflikti juhtumite puhul teavitamiseks võimalik kasutada asutusesisest e-posti aadressi või kasutada mittevastavusest teavitamise keskkonda. Soovitame lisaks kirjeldada, kuidas ning mis kujul jagatakse pettuse, korruptsiooni või huvide konflikti avastamisel infot vastavate uurimisasutustega. Uurimisasutusteks võivad erinevate juhtumite korral olla näiteks Politsei- ja Piirivalveamet, Kaitsepolitseiamet, Euroopa Komisjon, Euroopa Kontrollikoda, Euroopa Prokuratuur ja Euroopa Pettusevastane Amet. Samuti soovitame juhendeid täiendada süsteemiga, kuidas tegeletakse järeltegevustega.
- Riigilaevastik on projekti tasandil hinnanud muuhulgas topeltfinantseerimisega seotud riski. Riskide hindamise põhjal ei ole võimalik järeldada, kas Riigilaevastik on analüüsinud võimalikest teistest allikatest samalaadse laeva soetamist. Soovitame projekti põhise riskide hindamise üle vaadata ja lisada selles osas analüüs kasutades selleks muuhulgas ka andmeanalüüsi programme (näiteks, riigihangete registris kajastuv info, SFOS ja muu asutusele kättesaadava info).

LISA 1 – Koondhinnang auditeeritava asutuse JKS-ile

Põhinõue	Kategooria I	Kategooria II	Kategooria III	Kategooria IV
Põhinõue 2. Euroopa Liidu finantshuvide kaitse nelja põhimõtte (meetmed pettuse, korruptsiooni, huvide konflikti ja topeltrahastamise riskidega tegelemiseks) efektiivne rakendamine	X			
Koondhinnang asutuse JKS-ile	X			